

اخلاق حمایت‌گری از خشونت‌دیده

Photo: stockplusmedia/bigstockphoto.com

باران خسروی

اخلاق جایگاه مهمی در تمامی مسئولیت‌ها و فعالیت‌های مدنی دارد. حمایت‌گری (Advocacy) هم مانند همه فعالیت‌های اجتماعی قواعد اخلاقی خودش را دارد.

موارد زیر گوشه‌ای از کدهای اخلاقی حمایت‌گری برای خشونت‌دیده است:

- شما اگر به موضوعی که روی آن کار می‌کنید **علاقه** و یا **انگیزه کافی** نداشته باشید، نمی‌توانید هیچ کمکی به خشونت‌دیده بکنید. این کار اجباری نیست. بدون علاقه شما هرگز نمی‌توانید حمایت‌گر خوبی باشید.
- اگر نسبت به دیگران در راه رسیدن به هدف منابعی داریم، منابع‌مان را به اشتراک بگذاریم. با **اشتراک‌گذاری منابع** می‌توان سریع‌تر به خشونت‌دیده کمک‌رسانی کرد و تغییرات سریع‌تر رخ می‌دهند. به عنوان مثال: شما در حال گردآوری امضا برای نامه‌ای در جهت تغییر قوانین مربوط به خشونت خانگی هستید. به عنوان خبرنگار نسبت به گروه همراهان شبکه اجتماعی و یا در کل منابع بیشتری در دسترس دارید. می‌توانید قسمتی از منابع خود را تا جایی که کار شما اجازه می‌دهد با دیگران به اشتراک بگذارید.
- عرصه حمایت‌گری را **عرصه رقابت نسازیم**. در حمایت‌گری برد و باختی وجود ندارد. برد نهایی باید به نفع خشونت‌دیدگان و تغییر مثبت وضعیت موجود باشد. به عنوان مثال فکر نکنید که اگر شما به خشونت‌دیده کمک می‌کنید، کمک‌های شما درجایی ثبت می‌شود و در نهایت با گروه همراه شما مقایسه می‌شود. کار را گروهی ببینید و بدانید که برد و باخت در نهایت بین هم تقسیم می‌شود.
- اگر **همدلی و همدردی** را نیاموخته باشیم حمایت‌گر خوبی نخواهیم بود. خشونت‌دیده بیش از هر چیزی به همدردی شما نیاز دارد. خودتان را در جایگاه خشونت‌دیده قرار دهید و ببینید که چگونه تغییر می‌تواند زندگی خشونت‌دیدگان را دگرگون کند.
- **منفعت** خشونت‌دیده مقدم بر منفعت سازمان یا گروه است. برای مثال: شما به عنوان مددکار اجتماعی در سازمان حمایت از خشونت‌دیدگان کار می‌کنید. گاهی ممکن است منفعت سازمان در جهتی باشد که به نفع خشونت‌دیده نباشد. شما تا جایی که می‌توانید باید منافع خشونت‌دیده را اولویت دهید.
- همیشه در مسیر **توانمندسازی و بالابردن دانش** خشونت‌دیده تلاش کنید.
- **به‌روز** باشید. فرآیند حمایت‌گری، فرآیند پیوسته یادگیری برای شما هم هست. دانش و آگاهی خود را در مورد حوزه خشونت خانگی بالا ببرید. از قوانین و تغییرات آن در داخل و در سطح بین‌المللی آگاه باشید. کمپین‌ها و کارزارهای جدید را بشناسید و دستاوردهای آن را دنبال کنید.
- حمایت‌گر باید همیشه **دغدغه اصلی** اش در جهت بهبود وضعیت خشونت‌دیده باشد.
- **گوش دادن فعالانه** را بیاموزید. در این صورت است که می‌توانید خواسته‌ها و دغدغه‌های خشونت‌دیده را به گوش دیگران برسانید.
- هرگز موقعیت خشونت‌دیده را **قضاوت نکنید**. به عنوان مثال: اگر خشونت‌دیده تصمیم بگیرد که اکنون موقعیت این را ندارد که از همسرش جدا شود، شما نباید قضاوت کنید که او آدم ضعیفی است.
- به جای خشونت‌دیده **تصمیم نگیرید**. شما به خشونت‌دیده گوش می‌دهید، خودتان را در جایگاه آنها قرار می‌دهید، اما به جای آنها تصمیم نمی‌گیرید. شما می‌توانید با دانش و امکاناتی که می‌شناسید خشونت‌دیدگان را راهنمایی کنید، اما تصمیم نهایی با آنهاست. مثلاً به خشونت‌دیده نمی‌گویید به نظر شما طلاق بهترین راه‌حل است. همچنین به جای گروهی که همراه شما در حمایت‌گری هستند تصمیم نگیرید. وقتی با گروهی هستید اجازه دهید تصمیمات گروهی گرفته شود.
- مساله مهم در حمایت‌گری از اشخاص **بحث توانمندسازی** است. چه در سطح کلان و چه در سطح خرد حمایت‌گری، نگاه شما باید توانمند کردن خشونت‌دیده باشد. مثلاً به عنوان یک کنشگر اجتماعی سعی کنید تغییراتی که در نظر دارید، در نهایت به نفع توانمندسازی خشونت‌دیدگان باشد.
- به عقاید خشونت‌دیده و دیگرانی که همراه شما حمایت‌گری می‌کنند **احترام** بگذارید. مثلاً اگر در فرآیند حمایت‌گری فهمیدید خشونت‌دیده نگرش مذهبی یا اعتقادی متفاوتی با شما دارد، آن را ملاک منصرف شدن از ادامه کار یا بی‌احترامی قرار ندهید.
- هرگز موقعیت خشونت‌دیده را با خودتان یا دیگران **مقایسه نکنید**. به عنوان مثال، نگویند اگر من جای خشونت‌دیده بودم خیلی بیش از این‌ها این موقعیت را ترک کرده بودم.
- سعی کنید جانبداری را کنار بگذارید. شما باید تنها از هدف خود برای تغییر جانبداری کنید.
- **حفظ اسرار** کنید. اگر از داستان زندگی خشونت‌دیده باخبر شدید، برای رسیدن به هدفتان گمان نکنید که باید آن را همه جا مطرح کنید. درست است که افراد با شنیدن داستان‌ها بیشتر تحت‌تأثیر قرار می‌گیرند یا کمک مالی می‌کنند، ولی بدون در نظر گرفتن رضایت خشونت‌دیده و در نظر گرفتن جایگاهش، به افشای مسائل شخصی او نپردازید.
- **موقعیت** افراد را به خطر نیاندازید. مثلاً اگر در هنگام لابی کردن، نماینده‌ای به شما اطلاعات داد، اما علاقه نداشت که اسمش فاش

- بدون اجازه **مستندسازی** نکنید، مگر این که می خواهید اسرار کار خلافی افشا شود. در این صورت مستندسازی، ضبط کردن صدا یا فیلم گرفتن می تواند وسیله ای در جهت هدف شما باشد و یا ممکن است در دادگاه به شما کمک کند.
- **نگاه از بالا به پایین** نداشته باشید. این نگاه که شما بهتر از خشونت دیده هستید که دارید برای او حمایت گری می کنید.
- گاهی حمایت گری قسمتی از مسئولیت شغلی شما است که برای آن **دستمزد** می گیرید. گاهی در موقعیتی خارج از کار قرار می گیرید، در این صورت سعی نکنید با این نگاه ببینید که شما کار نمی کنید در نتیجه مسئولیت شما به عنوان حمایت گر تمام شده است.
- گاهی تغییرات بزرگ به نفع فرد یا گروه خاصی نیست. ممکن است به شما **پیشنهادات مالی** شود تا شما را از رسیدن به هدف خود بازدارد. یادتان نرود اخلاق کاری از منفعت مالی مهم تر است.
- **امنیت** همیشه حرف اول را می زند. سعی کنید همیشه اول امنیت خود و خشونت دیده را در نظر بگیرید، بعد دست به حمایت گری گسترده بزنید. به عنوان مثال، خشونت دیده ای که ترس جانش را دارد نیاز به امنیت دارد. بعد از امنیت، قدم های بعدی برای حمایت گری تعریف می شود.
- **فروتن** باشید. اگر کاری برای خشونت دیدگان انجام می دهید برسر آنها منت نگذارید که شما فقط این کار را برای آنها دارید انجام می دهید و دارید لطف می کنید. فراموش نکنید هر تغییر مثبتی در جامعه در نهایت به نفع شما نیز هست و شما با این تغییر دارید به خودتان سود می رسانید.
- با خشونت دیده ای که برای او حمایت گری می کنید **رابطه جنسی و عاطفی** برقرار نکنید. آنها در موقعیت ضعف هستند و شما در موقعیت قدرت و این رابطه مبنای اخلاقی درستی ندارد.
- با خشونت دیده **صادق** باشید. سعی نکنید به او دروغ بگویید با این توجیه که به نفع او است که کمتر بداند.
- **مسئولیت پذیر** باشیم. اگر به شما مسئولیتی واگذار شده است آن را مانند کاری که در مقابل آن مزد دریافت می کنید مهم بدانید، برایش برنامه بریزید و مهلت انجام کار را برای خودتان مشخص کنید و کار را بدون دلیل شایسته نیمه رها نکنید.
- اگر به هر دلیلی **نمی توانید حمایت گری خود را ادامه دهید** حتما خشونت دیده یا گروه همراه خود را در جریان قرار دهید. اگر کار در سطح جمعی و کلان است، نیازی نیست که دیگران را در جریان قرار دهید.
- **خشونت توجیه کردنی نیست**. در راه حمایت از خشونت دیده نمی توانید هر وسیله ای را توجیه کنید، به ویژه خشونت را. نمی توانید فکر کنید حالا که خشونت گر با هیچ راهی خشونت دیده را رها نمی کند و دستگاه های قضایی حمایت کافی نمی کنند، در نتیجه خشونت تنها راه مقابله است.
- این موارد تنها گوشه ای از کدهای اخلاقی حمایت گری از خشونت دیده است. بعضی از این نمونه ها تنها برای حمایت گری در سطح خرد در نظر گرفته می شود و تعدادی از این کدهای اخلاقی فارغ از نوع و جنس حمایت گری همیشه باید رعایت شوند.

این مطلب تالیفی است و ایده های آن برگرفته از منبع زیر است.

[Code of Ethics of the National Association of Social Workers](#)